

Emäntä oli alkanut jättämään saunan oven auki. Noin vain, muka puolihuolimattomasti. Niin, että Pikku Asian oli nyt mahdollista livahtaa saunan oven välistä ensin kylpyhuoneeseen ja sitten sieltä aina olohuoneeseen sohvan alle odottelemaan emäntää ja terassin oven aukaisua. Terassin oven aukeaminen oli merkki. Kun emäntä oli laittamassa iltateetää, Pikku Asia ryömi esiin sohvan alta, hiippaili emäntää tarkkaillen ovelle ja riemuissaan säntäsi ovesta syysiltan. Tänä iltana oli raikas ja läheiset katulamput tekivät miljööstä tunnelmallisen pimeyden lepäilessä pehmeänä maiseman yllä. Nämä iltaiset retket kotinsa lähimaastossa olivat muuttaneet Pikku Asian elämää pysyvästi. Pikku Asia oli pitkään elänyt emäntänsä saunassa omiaan haaveillen ja lämpö-loitsuja loitsien emännän hyväksi, kun tämä hieroskeli leveitä pohkeitaan ylälauteella. Hänellä oli tapana kurkkia emännän perään, kun tämä poistui saunasta, mutta ei ollut kuitenkaan tohtinut poistua kylpyhuonetta pidemmälle. Emäntä oli muuttanut asuntoon noin vuosi sitten ja aluksi emäntä oli elellyt vain omiaan. Tilanne oli kuitenkin muuttunut yksi syksyinen ilta. Emäntä ei ollut lämmittänyt saunaa tavalliseen tapansa, vaan oli mennyt vain suihkuun. Tavallisesti emäntä käytti kattovaloa asioidessaan kylpyhuoneessa. Poikkeuksellisesti emäntä oli nyt sytyttänyt saunan valon palamaan. Saunan ovi oli ollut valmiiksi raollaan. Pikku Asia muisti ihmetelleensä saunan valon syttymistä ja oli tullut kurkistamaan saunan oven raosta. Silloin he olivat toisensa nähneet. Tältä Pikku Asiasta ainakin tuntui. Emäntä oli istunut pyjama päällä vessanpöntöllä, alushousut nilkoissa ja katsonut suoraan Pikku Asiaa silmiin. Katse oli lämmin ja tutkiva. Emäntä vaikutti isolta, varmalta naiselta, kun Pikku Asia itse oli hyvin pieni, noin 15cm pituudeltaan. Pikku Asia oli hämmentynyt ja jähmettynyt katseesta ja kun emäntä oli liikahtanut ottaakseen vessapaperia, hän tointui ja livahti kiireesti takaisin saunan puolelle. Tapahtuman jälkeen jokin emännässä muuttui. Emäntä ei enää sytyttänyt kylpyhuoneen valoa asioidessaan kylpyhuoneessa tai saunassa, vaan aina vain saunan valon. Emäntä jätti saunomisen ja kylpemisen jälkeen molemmat ovet raolleen siksi ajaksi, kun itse rasvasi kasvojaan. Tämän tehtyään emäntä siirtyi olohuoneeseen ja aukaisi hetkeksi terassin oven. Pikku Asia oli aluksi hämmentyneenä seurannut emännän muuttunutta käytöstä. Hiljalleen hän oli kuitenkin tottunut muutokseen ja sen seurauksena oli herännyt myös uteliaisuus. Pikku Asia ei ollut koskaan vierailut olohuoneessa! Tai muissa huoneissa! Nyt hänellä oli tullut siihen mahdollisuus. Pikku Asioiden hyvien tapojen-kirjasessa "Etiketti ja kunnia" ei varsinaisesti otettu kantaa ympäristön uteliaaseen tutkimiseen. Siinä puhuttiin lähinnä etiketistä ja toimintatavoista, joilla Pikku Asian tulisi suorittaa omat tehtävänsä. Pikku Asioiden vuosittaisessa sääntökokouksessa keskusteltiin lähinnä vuoden tärkeimmistä kohokohdista sekä uusista hyväksi havaituista käytänteistä ihmisten kanssa toimimiseen. Esimerkiksi edellisvuonna oli keskusteltu saunaan liittyvistä erityiskysymyksistä. Muuan Pikku Asia oli joutunut ongelmiin uuden asunnon omistajan kanssa. Omistajalla oli ollut kaksi bengali kissaa, jotka tulivat omistajansa mukana saunaan ja tämäkös oli haaste Pikku Asialle, joka yritti pysytellä omistajalta salassa. Tätä ei auttanut kissojen viekkaat saalistusyritykset. Tilanne oli lopulta vaatinut Pikku Asiain liiton puuttumista tilanteeseen sekä kissojen poistamista saunatilasta. Se miten se tehtiin, merkittiin huhun mukaan salaiseen pöytäkirjaan, johon oli mahdollista päästä käsiksi vain, jos oli liiton korkein asiamies. Pikku Asia oli kerrannut mielessään mahdollisia kieltoja ja kehoituksia, mitä tuossa "Etiketti ja kunnia" kirjasessa lueteltiin eikä hänellä tullut mieleen yhtäkään varsinaista kieltä tai kehoitusta, jota hän olisi pystynyt soveltamaan omaan tilanteeseensa. Uteliaisuus oli lopulta voittanut ja niinpä Pikku Asia oli vauhtiin päästyään tonkinut asunnon jokaisen nurkan. Muutamalla kerralla hän oli jo oppinut, ettei emäntä pitänyt liiemmin siivoamisesta. Tai ainakin siivosi hyvin pintapuolisesti. Emäntä piti taiteesta. Seinällä oli erilaisia kissatauluja, joita Pikku Asia katseli aina hetken

kunnes jatkoi tutkimusretkeään. Olikohan se ollut kolmas vai viides kerta, kun emäntä oli avannut myös terrassin oven? Pikku Asia oli ollut juuri puuhailemassa kirjahyllyn takana, kun huoneeseen oli tulvahtanut sisään raikasta syysilmaa. Tuulahdus pysäytti Pikku Asian niille sijoilleen. Hän tuijotti rävähtämättä oven suuntaan. Nuo kaukaiset äänet, joiden olemassaolosta hän oli tullut tietoiseksi olohuoneeseen saavuttuaan, tulivat tuosta avonaisesta ovesta. Saunasta lähdettyään, juuri äänet olivat tehneet Pikku Asiaan vaikutuksen. Mikä oli tuo murina, jota kuului säännöllisesti huoneen ulkopuolelta? Mikä oli tuon pärinä, joka muistutti karpästä, mutta täytyi olla kooltaan tuhat kertaa karpästä isompi? Ulkoa oli kuulunut myös ihmisten ääniä. Välillä äänet vaikuttivat olevan vaativia, toisinaan kerskuvia, toisinaan nauroivat hirveästi ja jotkut vain huikkailivat iloisesti. Tänään oli ollut samanlainen ilta. Pikku Asia oli livahtanut ulkoterassille ja piiloutui Tuijan katveeseen tarkkailemaan ympäristöä. Tämän saman Tuijan katveessa hän oli viettänyt aikaisemmatkin yölliset retkensä. Hän ei ollut uskaltanut vielä siirtyä kauemmaksi. Ensimmäisenä yönään hän oli tarkkaillut jatkuvasti terrassiovea. Emäntä oli pitänyt oven raollaan koko yön. Toisena yönä Pikku Asia oli vieläkin tarkkaillut ovea, mutta oli toisen yön päätteeksi jo luottavaisempi huomattuaan, että ovi pysyi nytkin auki koko yön. Kolmantena ja neljäntenä yönä Pikku Asia ei enää murehtinut ovea, vaan oli uteliaasti seurannut ympäristön tapahtumia. Emännän terrassia reunasti Tuija aita, joka oli ainakin kolme kertaa Pikku Asian mittainen. Matkan päässä oli toinen samanlainen terassi. Tuotakin terrassia reunusti Tuija aita. Tuo aita ei vain ollut yhtä korkea, joten Pikku Asialla oli mahdollisuus nähdä terassille piilostaan. Terassilla seisoj kissa patsas, joka oli kaksi kertaa Pikku Asian kokoinen. Tuossa asunnossa asui erikoinen emäntä. Emäntä nimittäin käänsi kissa patsaan päivittäin eri suuntaan maisemaa ihastelemaan. Tämä oli Pikku Asiasta jännittävää. Miksi emäntä käänsi kissa-patsaan joka päivä? Pikku Asia oli piilostaan nähnyt myös eläimiä. Tai näiden liikkuvien olentojen hän otaksui olevan eläimiä. Yhdellä eläimellä oli ollut pitkät korvat ja aran oloinen olemus. Sillä oli vauhdikas tapa edetä, pitkillä loikilla oikein hurjistuessaan, kun taas Pikku Asian jalat kävivät töpöttäen. Hänkin osasi hyppiä ja loikkia, muttei koskaan yltäisi tullaisiin pomppuihin ja korkeuksiin! Toinen eläin mennä tuhisi maata myöten. Sillä oli hauska suippo nenä ja pikkuruiset jalat. Tänään Pikku Asia asettui tuttuun vartiopaikkaansa ja odotteli illan etenemistä. Vastapäisen asunnon emäntä oli kääntänyt tänään kissapatsaan kohti sivukatua, joka oli Pikku Asian oikealla puolella. Sivukatu johti ilmeisesti suuremmalle kadulle, jossa murisevat ja pärisevät eläimetkin kulkivat. Vasemmalla oli muita pihoja ja nurmikenttää, joka päättyi hökötyksiin, joiden käyttötarkoitusta Pikku Asia ei tiennyt. Ne olivat värikkäitä ja kohosivat huikeisiin korkeuksiin. Emäntä sammutti valon huoneistosta, ovi oli vielä auki. Emäntä kävi levolle, tuumi Pikku Asia mielessään. Vastapäisestäkin huoneistosta sammutettiin valot. Pikku Asia kurkisteli hetken ympärilleen, rohkaisi mielensä ja astui nurmikentälle, joka oli asuntojen välissä. Hän kävellä töpötti ympärilleen katsellen ja pinkaisi juoksuksi. Hän saapui Tuija-aidan luokse ja jatkoi matkaansa kissa patsaan luokse terassille. - Se on niin hiano! Hän henkäisi ääneen. Kissa oli illan pimeydessä melkein musta väriykseltään. Pikku Asia kuljetti pientä kättään patsaan pinnassa ja tunnusteli sen muotoja. Rosoinen pinta kutitti kämmentä. Patsas oli sulava linjoiltaan, upeasti tehty. - Jos tuo patsas olisi aito, se kehräisi... Pikku Asia hypähti sivuun, vilisti patsaan taakse ja kurkisti äänen suuntaan. Hänen takanaan oli ollut korkea arkku, joka jäi terrassin pimeään nurkkaan. Tuolta nurkasta häntä kohden katsoi kaksi keltaista silmäparia. Silmäpari vaikutti hyvittuneelta. - Kissat pitävät siitä, kun niitä silittää myötäkarvaan. Silloin tekee mieli naukaista syvään ja pyöräyttää lapoja hyväksyvästi. Selkä kaarelle, aah! Nautinto. Vastakarvaan silittäminen sen sijaan, sitä en voi suositella. Ellet halua tietten tahtoen leikkiä onnellasi? Pikku Asia katsoi ujosti puhujaa silmiin. Tämä taisi olla kissa. Pikku Asia alkoi

hahmottamaan kissan ääriviivoja. Ei ihme ettei hän ollut nähnyt kissaa, kissa oli mustaakin mustempi. Kissa hypähti laiskasti alas ja tepsutteli verkkaisesti patsaan luo. - Oletko koskaan silittänyt kissaa? Kissa kysyi ja hieroi kirsuaan patsasta vasten. - En ole koskaan silittänyt kissaa. Olen nähnyt kissoja vain emäntäni tauluissa. Ne ovat aina näyttäneet pelottavilta. Ja sitten kuulin meidän liitosta yhdestä kissa tapauksesta. Sekään ei kuulostanut järin mairittelevalta. Siksi en ole liiemmin pitänyt kissoista, vaikka en ole oikeata kissaa koskaan nähnytkaan. Oletko sinä kissa? Pikku Asian ääni oli hento ja lapsenomainen. - Minä olen kissa. Olen kissa-Tamariini. Asun tuossa toisessa asunnossa teidän jälkeenne emäntäni kanssa. Kuka sinä olet? Kissa vaikutti pehmeältä ja rauhalliselta. - Minä olen Pikku Asia. Minä asun tuossa vastapäisessä asunnossa emäntäni kanssa. Varsinainen asuinpaikkani on sauna, mutta olen alkanut tutkimaan ympäristöäni. En ole ollut ulkona vielä kovinkaan montaa kertaa. Pikku asia vastasi jo reipastuen. - Pikku Asia. En olekaan tavannut montaa Pikku Asiaa. Taidat olla ihka ensimmäinen. Voisinko Pikku Asia pyytää sinulta palvelusta? Jos autat minua, toteutan yhden toiveesi. Mitä sanot, suostutko? Pikku Asia katsoi kissaa varovaisesti. Hän ei ollut aivan varma pystyikö kissoihin luottamaan. Aikaisempien tarinoiden perusteella hänen tulisi olla vähintäänkin varovainen. Tämä kissa vaikutti kuitenkin ystävälliseltä ja pehmeältä. - Miten minä voisin olla avuksi? - Kaulapantani on kamalan kireällä. Voisitko löysätä pantaani hieman? Kissa oli Pikku Asiaa hieman korkeampi ja paljon pidempi. Kissa laskeutui maahan mahalleen ja laski päänsä alas. - Sivussa. Pikku Asia empi hetken ja sitten astui patsaan takaa kissan luokse, aivan kissan pään viereen. Kissan kaulassa oli panta ja sivussa metalliset soljet. Pienillä käsillään Pikku Asia irrotti soljen ja löysäsi panta. - Ah! Kiitos! Kissa hypähti pystyyn, otti muutaman loikan ja kiepsahti selälleen terassille loikoilemaan ja alkoi nuolemaan etutassuaan. - Miten minä voisin olla avuksi? Se kysyi tassuaan samalla hoivaten. Pikku Asia otti muutaman askeleen ja päätyi tepastelemaan edestakaisin itsekseen puhisten. - Mitä sinä puhiset? Kissa kysyi. - No tuota. Meidän Pikku Asioiden Etiketti ja Kunnia -ohjekirjasessa ei puhuta mitään palveluksista. Niiden antamisesta tai vastaanottamisesta. Joten en aivan tiedä miten menettelin tässä tilanteessa. Eli minä saisin toivoa, mitä vain tahdon? - Tietenkin, kaikkea en toki pysty toteuttamaan. Kissa käänsi keltaiset lämpimät silmänsä Pikku Asiaan ja odotti. Pikku Asia ei ollut koskaan ajatellut palveluksia. Hän ei ollut koskaan antanut palveluksia tai saanut palveluksia. - Saisinko minä miettiä? Ja sitten kun tapaamme seuraavan kerran, niin minä esittäisin toiveeni sinulle. Kävisikö tämä? Pikku Asia katsoi keltaisiin silmiin ja hymyili. - Se käy hyvin. Kissa vastasi hymyillen. Sopimus oli syntynyt. Kissa-Tamaris ja Pikku Asia katsoivat toisiinsa ja Pikku Asian valtasi lämpö. Merkillinen tunne, Pikku Asia tuumi mielessään. Aivan kuin olisi saunassa, tuntuu aivan yhtä lämpimältä. Kissat taitavat sittenkin olla mukavia olentoja eivätkä sellaisia, mitä heistä sanotaan. - Niin me tehdään! Pikku Asia hihkaisi ja pinkaisi juoksuun kohti omaa kotipihaa. - Nähdään taas Kissa-Tamaris! Kissa jäi seuraamaan Pikku Asian töpöttäviä askeleita ja jatkoi toisen tassun hoivaamista. Pikku Asialla olisi paljon opittavaa tuumi Kissa-Tamaris.